

Parc Natural del Cadí-Moixeró

Memòria anual 2023

Generalitat
de Catalunya

Parc Natural
del Cadí-Moixeró

Sumari

1. Natura	4
· Estat de conservació de flora	4
· Estat de conservació de fauna	6
· Gestió i conservació d'espècies i hàbitats	7
· Censos anuals	8
· Espècies exòtiques invasores	9
2. Millora rural (desenvolupament local i cultura)	10
· Manteniment i millora d'infraestructures	10
· Recuperació de pastures	11
· Brigada del Parc	11
3. Ús públic i social	12
· Fires i jornades	14
· CETS Cadí-Moixeró	15
4. Educació i voluntariat ambiental	16
· Centres educatius	17
· Públic general	18
5. Pressupost	20
· Pressupost total	21
· Pressupost de RAE	22

1. Natura

Estat de conservació de flora

El seguiment anual de l'estat de les poblacions de flora amenaçada han permès obtenir dades del seu estat actual. S'ha fet el seguiment d'11 espècies i algunes accions de gestió per a la seva conservació.

Seguiment d'11 espècies de flora d'interès especial

L'any 2023 s'han fet treballs sobre 11 espècies de la llista de flora d'interès especial del Parc Natural: *Asplenium seelosii* subsp. *catalaunicum*, *Orchis spitzelii*, *Epipogium aphyllum*, *Gagea reverchonii*, *Gagea lutea*, *Dracocephalum austriacum*, *Delphinium montanum*, *Daphne alpina*, *Juncus pyrenaeus*, *Erodium glandulosum* i *Carex brachystachys*.

Com a resultat indirecte, s'han obtingut també noves informacions sobre dues altres espècies: *Sabulina villarii* (*Minuartia villarii*) i *Achillea ceretanica*.

11 espècies de flora d'interès especial

Gràcies a la feina feta pels experts i el personal del Parc, s'han fet seguiments per a 11 espècies de flora d'interès especial.

Foto: Exemplar d'orquídia de l'espècie *Orchis spitzelii*. Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Instal·lació de tancats d'exclusió per a la conservació de l'esperó muntanyenc

El Parc Natural del Cadí-Moixeró ha instal·lat sota els cingles de la tartera de Saldes, al Pedraforca, uns tancats fets amb malla que són molt visibles des del camí. Aquests tancats s'han fet amb la intenció d'afavorir una planta protegida, l'esperó muntanyenc (*Delphinium montanum*), catalogada a l'Annex 2 del Decret 172/2008 (Catàleg de flora amenaçada de Catalunya).

Aquesta planta només es troba, en tot el món, en una desena de llocs dels Pirineus orientals. Els tancats s'han fet per evitar que els isards se'n mengin una part de les flors i així es garanteixi la producció de llavors. S'espera que d'aquesta forma vagin sortint plantes noves. Si la prova té èxit, s'anirà aplicant altres anys i en altres punts, per tal que vagi augmentant la població d'esperó muntanyenc.

Foto: Esperó muntanyenc (*Delphinium montanum*) florit al Pedraforca.
Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Estat de conservació de fauna

La col·laboració entre investigadors, el Cos d'Agents Rurals, guardes de reserva i personal del Parc ha permès realitzar múltiples seguiments de poblacions de diferents grups d'animals. A continuació, se'n detallen els més singulars:

Obtenció d'informació i millora de coneixement d'aus

- Seguiment de les poblacions de mussol pirinenc (*Aegolius funereus*).
- Seguiment de poblacions d'ocells d'alta muntanya: merla roquera (*Monticola saxatilis*), còlit gris (*Denanthe aenanthae*) i gralles de bec groc (*Pyrhacorax graculus*) i bec vermell (*P. pyrrhacorax*).
- Continuació del seguiment d'aus migradores (MIGRACADÍ) al Turó Galliner, al municipi d'Alàs i Cerc.

Obtenció d'informació i millora de coneixement de mamífers

S'ha fet seguiment de tres estacions permanents de liró gris (*Glis glis*), de quiròpters –especialment, del ratpenat argentat (*Vespertilio murinus*) – i de gat fer (*Felis silvestris*) i altres mesocarnívors.

Així mateix, s'ha col·laborat en la realització d'un quadrat UTM de 10x10 km de l'Atles de Mamífers de Catalunya, en el marc de l'Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Foto: Gat fer (*Felis silvestris*) captat amb una càmera de fototrampaig. Autor: Toni Mampel

Primera cita de llangardaix pirinenc dins els límits del Parc

El llangardaix pirinenc (*Lacerta agilis garzonii*), situat a la categoria de màxima amenaça («En Perill») al Catàleg de Fauna Amenaçada de Catalunya, s'ha citat per primera vegada en aquest espai natural. Aquest fet implica un afegit important a la riquesa i la diversitat biològica d'aquesta àrea protegida. Aquest descobriment no només enriqueix el coneixement sobre la distribució del llangardaix pirinenc, sinó que també obre noves oportunitats per al desenvolupament de mesures de protecció i gestió per garantir-ne el seu futur.

1a cita de llangardaix pirinenc al Parc

Gràcies a les prospeccions fetes per part d'experts en herpetofauna, s'ha identificat per primera vegada aquesta espècie amenaçada dins els límits del Parc.

Foto: Llangardaix pirinenc (*Lacerta agilis garzonii*) al Parc Natural del Cadí-Moixeró. Autor: Eudald Pujol; Societat Catalana d'Herpetologia.

Gestió i conservació d'espècies i hàbitats

Creació de dues microreserves per a la conservació de papallones diürnes amenaçades

Les microreserves s'han creat per a la protecció i conservació de diferents espècies objectiu: la moreneta ibèrica (*Aricia morranensis*) i les papallones de mollera, prats humits i torrents, com ara el coure de mollera (*Lycaena hippothoe*) i la muntanyesa de mollera (*Erebia oeme*).

2 microreserves de papallones

Gràcies a les prospeccions fetes s'han localitzat poblacions de papallones diürnes amenaçades i s'han creat dues microreserves per a la seva protecció i conservació.

Instal·lació d'estructures per evitar ofegaments de fauna salvatge en els punts d'aigua

S'ha instal·lat una rampa en un dipòsit d'aigua i diverses rampes en basses de lona, totes homologades pels bombers per si mai es requereix fer una captació d'aigua. D'aquesta manera, es proporciona una opció de sortida en cas que hi caigui fauna salvatge.

Fotos: Col·locació de rampes per evitar ofegament de fauna. Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Censos anuals

S'ha fet un seguiment de cantaders de gall fer (*Tetrao urogallus*), així com s'ha realitzat la captura i marcatge d'algun individu per conèixer la seva distribució i l'ús de l'hàbitat. Això ha permès regular alguns senders que creuaven en àrees crítiques d'hivernada i de cria.

S'ha participat en el cens de perdiu xerra (*Perdix perdix*) per part de la Reserva Nacional de Caça (RNC) del Cadí, d'acord amb el que estableix el Servei de Fauna i Flora, en col·laboració amb el Cos d'Agents Rurals i tècnics del Parc. Així mateix, s'han realitzat censos d'isard i cérvol, també de forma conjunta amb el Cos d'Agents Rurals i la RNC del Cadí.

Espècies exòtiques invasores

Col·laboració en el seguiment de la papallona del boix

S'ha participat a la Xarxa de Seguiment de la Papallona del Boix (*Cydalima perspectalis*) en dues estacions de seguiment (el Plantiu i Coll de Jovell). Setmanalment s'han revisat, del 15 d'abril al 15 de novembre, les trampes col·locades amb feromones.

A l'estació del Plantiu s'ha detectat un increment del comptatge, amb un total de més de 55.000 individus. L'afectació d'aquesta espècie invasora sobre els boixos és molt greu ja que la majoria moren i molts d'ells no han rebrotat.

+55.000 papallones del boix comptades

Foto: Individu adult de papallona del boix (*Cydalima perspectalis*). Autor: Emili Bassals.

2. Millora rural

Manteniment i millora d'equipaments i infraestructures

- S'ha continuat amb les tasques anuals de manteniment d'infraestructures canviant baranes trencades, pintant, netejant i desbrossant àrees recreatives, i substituint senyalització obsoleta.
- S'han realitzat treballs en pistes forestals per tal de millorar-les de cara a la circulació de vehicles, així com en la tala de brancada per facilitar el pas de serveis d'emergència, com ara els Bombers.
- S'han revisat els perímetres i l'estat de tots els punts d'aigua presents al Parc, vetllant per evitar la pèrdua d'aigua tenint en compte els períodes de sequera que hem passat. S'han fet les obres i reparacions necessàries per mantenir aquests punts en òptimes condicions, tant per a incendis com per a l'abeurada del bestiar que pastura en aquest espai protegit.

Recuperació de pastures

Com cada any, s'han seguit fent tasques de recuperació de pastures, desbrossant matollars i sotabosc. Així, s'evita que els prats segueixin perdent superfície de pastura i que puguin continuar fent la funció de tallafocs en cas d'incendi forestal. Algunes de les principals zones en les quals s'ha actuat és al Corral de Rus (Castellar de n'Hug), a la Via del Nicolau (Bagà) i a Sant Salvador (La Vansa i Fórnols).

Així mateix, s'ha realitzat un perímetre de seguretat de 25 metres a la bassa contra incendis forestals de Rodell, on s'han eliminat les restes mitjançant cremes controlades.

Foto: Zona de pastura a Les Costes (Saldes). Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Brigada del Parc

S'ha ampliat la brigada del Parc Natural amb la contractació de 8 persones de Forestal Catalana, així com també s'ha ampliat el conveni existent amb la Fundació Pro Disminuïts Psíquics del Berguedà. D'aquesta manera, s'ha aconseguit formar 5 equips de treball on poder estar presents alhora en més territoris.

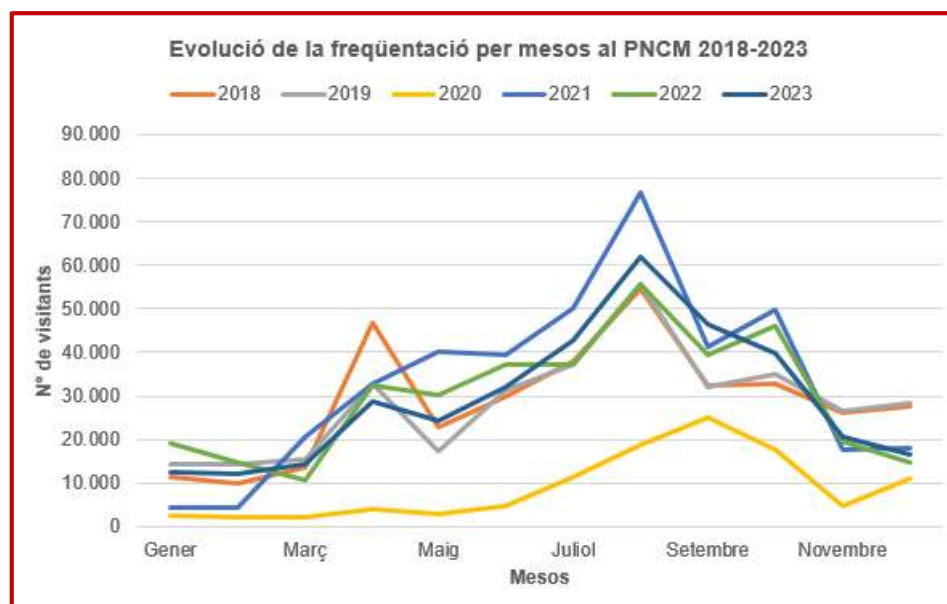
5 equips de treball
distribuïts al llarg del
Parc Natural

3. Ús públic i social

Des del Parc Natural s'han realitzat esforços per tal de conèixer el nombre de persones que visiten aquest espai natural protegit i els seus municipis a través de diferents mitjans:

- Estimació de visitants a partir de l'estudi de freqüentació i caracterització de visitants realitzat l'any 2019.
- Dades recollides a la xarxa d'eco-comptadors.
- Dades recollides als Centres d'Informació fixes i itinerants del Parc Natural que, a més, permeten caracteritzar-los.

352.257 persones visitants

Gràfic: Estimació de l'evolució del nombre de visitants al Parc Natural en el període 2018-2023. Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

La informació als visitants es vertebrava, principalment, des dels Punts d'Informació. Aquest any s'han reforçat per Setmana Santa (des de l'1 al 10 d'abril) i a partir del 10 de juny fins el 29 d'octubre (amb petites variacions segons els centres), a través del Servei d'Informació i Educació Ambiental.

També, durant l'estiu, s'ha comptat amb informadors ambientals sobre el terreny a les zones del Pedraforca, Prat de Cadí i els Empedrats, on des de fa anys es detecta una major afluència de visitants.

20.912 visitants atesos als
Punts d'Informació

Fires i jornades

La celebració del 40è del Parc

La principal jornada realitzada enguany ha estat la celebració del 40è aniversari de la creació del Parc Natural. S'ha commemorat el 15 de juliol, a Talló, amb un matí ple d'activitats: un globus captiu per observar el Parc Natural i l'entorn, tallers per a infants, parlaments, música tradicional del Pirineu i un petit aperitiu.

D'altra banda, s'han preparat els Dijous d'Aniversari al Parc Natural, entre el 20 de juliol i el 31 d'agost, amb una àmplia oferta d'activitats i sortides que abasten el patrimoni natural i cultural. També s'ha potenciat la difusió, la comunicació i la presència a les xarxes socials, a través de diverses seccions engrescadores, com *Ulls al basc* o *Sabies què*, així com propostes per conèixer indrets singulars. Així mateix, per tal de potenciar aquest any especial, el concurs de fotografia del Parc Natural s'ha dedicat en termes genèrics a l'espai natural protegit.

la Jornada de Recerca i Conservació

Juntament amb l'Àrea de Patrimoni Natural, el 20 d'octubre s'ha organitzat la Jornada de Recerca i Conservació, emmarcada en els actes de celebració del 40è aniversari del Parc. L'objectiu ha estat el de divulgar i compartir informació sobre alguns dels molts seguiments, actuacions i projectes realitzats al llarg dels darrers anys en aquest espai protegit.

Foto: Celebració a Talló per commemorar el 40è. Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

La Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS) del Cadí-Moixeró

Després de diversos mesos de treball, el gener de 2023 s'ha presentat la candidatura de la CETS Cadí-Moixeró. Entre el 13 i el 15 de juny de 2023 s'ha rebut la visita de la verificadora d'Europarc, per tal de mostrar-li el vincle entre el Parc Natural, el territori i els agents responsables del seu desenvolupament. Alhora, es van presentar les actuacions definides per al període 2023-2027.

Ha estat a l'Assemblea general de la Federació Europarc del 2 d'octubre on s'ha comunicat oficialment l'adhesió del territori Cadí-Moixeró a la CETS. El 30 de novembre s'ha rebut l'acreditació oficial en una cerimònia al Parlament Europeu, a Brussel·les. Aquesta certificació és molt rellevant ja que ajudarà al desenvolupament socioeconòmic del territori.

*Foto: Visita de l'auditora, Patricia Elola, al mirador adaptat del Mirador de Gresolet, al Paratge Natural d'Interès Nacional del Massís del Pedraforca.
Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadí-Moixeró.*

4. Educació i voluntariat ambiental

Al llarg del 2023 s'han impartit tallers d'educació ambiental, xerrades i sortides a la natura. Moltes d'aquestes activitats queden recollides dins el Programa Pedagògic, el qual s'ha ofert als diversos centres educatius dels municipis del Parc i àrea d'influència.

Les propostes les han dut a terme tècnics i educadors ambientals de l'espai natural protegit, conjuntament amb l'empresa adjudicatària del Servei d'Informació i Educació Ambiental.

4.717 participants a les activitats d'educació ambiental

Centres educatius

La Setmana del Parc

Una de les jornades a destacar és La Setmana del Parc. Una setmana plena d'activitats que han pogut realitzar els instituts Alt Berguedà (Bagà) i Pere Borrell (Puigcerdà). Es tracta d'una proposta que té per objectiu donar a conèixer el Parc Natural als alumnes de 1r a 4t d'ESO. Enguany hi ha participat més de 700 alumnes.

la Edició de la Festa de les Escoles del Parc Natural

Enguany, la novetat ha estat, sens dubte, la celebració de la primera edició de la Festa de les Escoles del Parc Natural. Una festivitat que ha acollit el municipi de Vallcebre i on han participat 150 alumnes de cycle superior de 15 escoles diferents. L'objectiu és despertar el sentit de pertinença i donar a conèixer els valors naturals i culturals que ens uneixen.

Foto: la Festa de les Escoles del Parc, a Vallcebre, el passat 6 d'octubre de 2023. Autor: Arxiu propi del Parc Natural del Cadi-Moixeró.

Públic general

3a Edició del Curs de BonA ConeixedorA del Parc Natural

Durant el darrer trimestre s'ha dut a terme la 3a edició del Curs de BonA ConeixedorA del Parc Natural, adreçat a persones que volen ampliar els seus coneixements sobre els valors naturals i culturals de l'espai natural protegit. Hi han participat 24 alumnes amb una gran diversitat de perfils, que han pogut gaudir de 14 sessions a l'aula i 7 sortides de camp, amb un total de 91 hores de formació.

Programa d'activitats trimestrals

Així mateix, al llarg de tot l'any, s'ha ofert el programa d'activitats trimestrals. Aquest, compta amb un ventall divers de propostes formatives i divulgatives, a fi de donar a conèixer els valors naturals, paisatgístics, històrics, culturals i socials del Parc. En concret, aquest 2023 s'ha fet especial incidència en l'organització dels actes de celebració del 40è aniversari del Parc Natural.

1.458 participants al programa d'activitats trimestrals

Taula de voluntariat ambiental del Pirineu Occidental Català

S'ha participat de forma activa en la Taula de voluntariat ambiental del Pirineu Occidental Català, que ha tingut lloc el mes d'octubre i on s'han pogut tractar temes com la recollida de residus en zones d'alta muntanya, el control de plantes invasores o la neteja de rius.

*Foto: Grup de participants a una de les activitats del programa trimestral.
Autor: Carles Iturbe.*

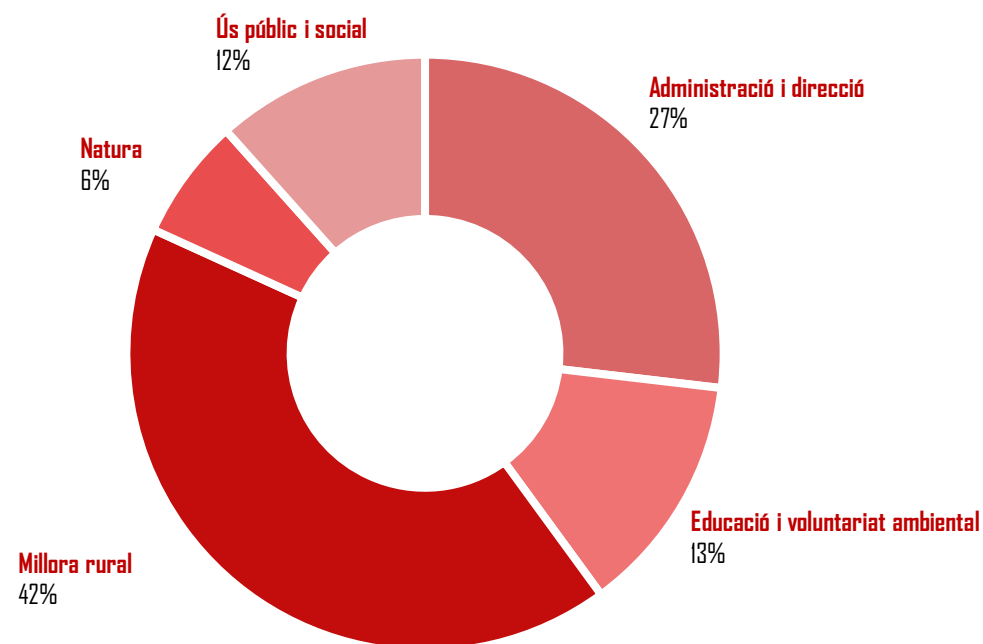
5. Pressupost

El pressupost de l'exercici 2023 del Parc Natural del Cadí-Moixeró és de 2.130.955 € i s'integra pels següents conceptes:

- **Règim d'Autonomia Econòmica** (en endavant, RAE). Aportació que el Departament realitza al Parc Natural per tal de dotar-lo de fons que li permetin aplicar-los directament a un seguit de despeses corrents de caràcter urgent, que repercuteixen en la millora de les seves condicions de manteniment, visita i divulgació ambiental: **403.255,41 €**.
- **Contractes tramitats directament pel DACC** en actuacions proposades pel Parc: **744.111,58 €**.
- **Subvencions** gestionades pel Parc d'acord amb la convocatòria de subvencions destinades als espais naturals de Catalunya, als hàbitats i espècies, en el marc del Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya 2014-2022 (operacions 04.04.01 i 07.01.01) per a l'any 2023: **447.780€**.
- **Personal** funcionari i laboral: **535.808,32€**.

2.130.955 €

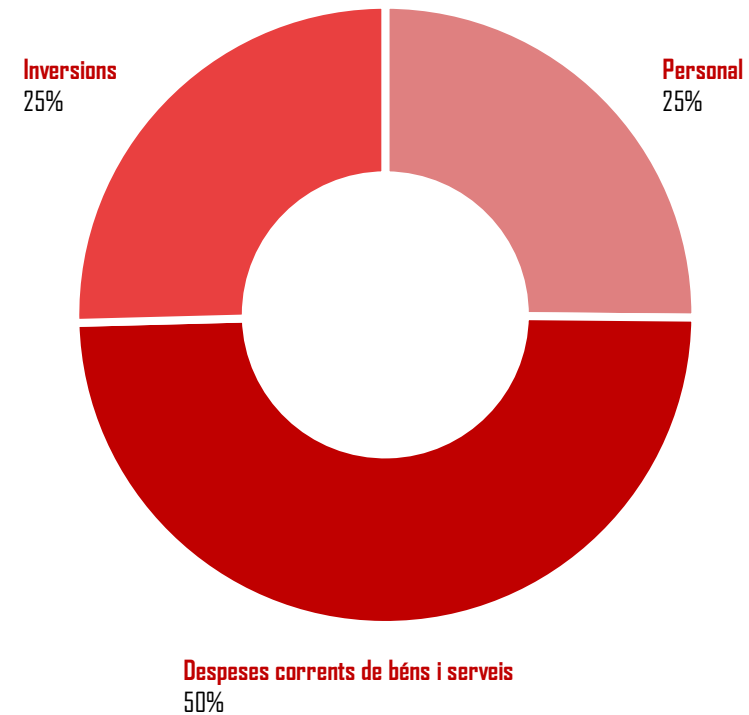
destinats al pressupost del Parc el 2023

Pressupost total

Liquidació del pressupost de despeses del PNCM		
CAPÍTOL 1 Personal	Personal funcionari i laboral	535.808 €
CAPÍTOL 2 Despeses corrents de béns i serveis	Règim d'autonomia econòmica (RAE)	350.054 €
	Contractes tramitats pel DACC	494.678 €
CAPÍTOL 4 Subvencions per operacions correntes	Actuacions en espècies, hàbitats i paisatges	160.315 €
	Ordenació dels espais naturals	48.534 €
CAPÍTOL 6 Inversions	Règim d'autonomia econòmica (RAE)	53.201 €
	Contractes tramitats pel DACC	249.433 €
CAPÍTOL 7 Subvencions per operacions de capital	Actuacions en espècies, hàbitats i paisatges	238.931 €
TOTAL		2.130.955 €

541.565 €
d'inversió

Pressupost de RAE

Liquidació del pressupost de DESPESES				
DESCRIPCIÓ	CRÈDITS PRESSUPOSTARIS			OBLIGACIONS RECONEGUES
	Inicials	Modificacions	Definitius	
Art. 21 Conservació i reparació	114.113,56 €	3.397,91 €	117.511,47 €	122.876,40 €
Art. 22 Material, subministraments i altres	275.597,58 €	-12.400,00 €	263.197,58 €	210.094,62 €
Art. 24 Despeses de publicacions	19.100,00 €	0,00 €	19.100,00 €	17.083,38 €
Art. 62 Inversions en maquinària, instal·lacions i utilitatge	4.500,00 €	3.000,00 €	7.500,00 €	5.184,41 €
Art. 65 Inversions en telecomunicacions	0,00 €	800,00 €	800,00 €	1.413,41 €
Art. 67 Inversions en altre immobilitzat material	4.100,00 €	42.600,00 €	46.700,00 €	46.603,19 €
TOTAL	417.411,14 €	37.397,91 €	454.809,05 €	403.255,41 €

Liquidació del pressupost d'INGRESSOS				
DESCRIPCIÓ	CRÈDITS PRESSUPOSTARIS			DRETS RECONEGUTS
	Inicials	Modificacions	Definitius	
Art. 3 Ingressos propis	9.000,00 €		9.000,00 €	8.880,83 €
Art. 41 Aportació DACC al RAE	408.411,14 €		408.411,14 €	408.411,14 €
Art. 87 Romanent de tresoreria 2022		37.397,91 €	37.397,91 €	
TOTAL	417.411,14 €	37.397,91 €	454.809,05 €	417.291,97 €

Resultat pressupostari	14.036,56 €
Romanent de tresoreria	51.434,47 €
% Execució pressupost RAE	89%

Parc
Natural
del **Cadí-Moixeró**

Crèdits

Editor: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. Primera edició. Textos: Equip de gestió del Parc Natural del Cadí-Moixeró. Fotografies: © de cadascun/a de les seves autores i autors. Sergi Boixader, Carles Iturbe, Oriol Alemany i Arxiu del Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Disseny: Ocre Disseny

Data d'edició: Febrer 2024

**Parc Natural del
Cadí-Moixeró**

C/ la Vinya, 1
08695 Bagà
Tel. 93 824 41 51

pncadimoixero@gencat.cat
parcsnaturals.gencat.cat/cadi

 @pncadimoixero

 @parcscat